

Kvittering på innsendt svar på Høyring - NOU 2026: 9 Veien mot et bedre og mer forutsigbart skattesystem

Saksnummer: 26/3563

Sak: Høyring – NOU 2026: 9 Veien mot et bedre og mer forutsigbart skattesystem

Levert: 24.09.2026 16:19

Svartype: Med merknader

Eg svarte som: Annen frivillig organisasjon

Avsender: Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse

Kontaktperson: Bård André Skotheim

Kontakt e-post: baard@noorsi.no

HØRINGSSVAR

NOU 2026: 9 Veien mot et bedre og mer forutsigbart skattesystem

1. Innledning

NOORSI (Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse) viser til høring av NOU 2026: 9 Veien mot et bedre og mer forutsigbart skattesystem (Deres ref. 26/3563). Vi takker for muligheten til å belyse forslagene fra vårt faglige ståsted.

NOORSI har eksistert i over 35 år og er en landsdekkende paraplyorganisasjon for virksomheter og instruktører innen sikkerhetsopplæring, kontroll og HMS. Våre medlemmer leverer sikkerhetsopplæring og sakkyndige kontroller som forebygger ulykker, redder liv og sikrer trygge operasjoner på tvers av norsk arbeids- og næringsliv.

Overordnet støtter vi kommisjonens mål om et mer forutsigbart skattesystem, NOORSI støtter forslaget til bredere utredning av konsekvensene som endringene kan gi for merverdiavgift på kommersielle kurs og idrettstilbud (kapittel 9.6.3). Vi ser at forslaget vil være fordelaktig for en del av vår medlemsmasse. Men etter vår vurdering vil konsekvensen være at forebyggende sikkerhetsopplæring fordyres kraftig for aktører som i mindre grad har inngående mva. Dette vil medføre at færre gjennomfører frivillig sikkerhetsopplæring, noe som uunngåelig vil føre til flere arbeidsulykker, tap av liv, og at myndighetenes nullvisjon undergraves. Skatte- og avgiftshensyn kan ikke settes foran samfunnssikkerhet og menneskeliv.

2. Overordnede vurderinger av NOU 2026: 9

NOORSI støtter kommisjonens forslag om å opprettholde selskapsskatten på 22 prosent, da dette vil bidra til økt forutsigbarhet for virksomheter innen opplæringsbransjen.

Samtidig innebærer utredningen en tydelig skatteveksling fra inntekt til forbruk. Flere av våre medlemsvirksomheter rapporterer at de samlede endringene på merverdiavgiftsområdet, spesielt forslaget om å utrede fjerning av undervisningsunntaket kombinert med en økning av den lave avgiftssatsen, vil

utgjøre en betydelig inngripen i kursbransjens rammebetingelser. Kommisjonens forslag treffer SMB-segmentet direkte gjennom økte kostnader for kunder uten fradragsrett, og krav til administrativ omstilling.

3. Skattemessige rammebetingelser for kurs- og sikkerhetsbransjen

Merverdiavgift på kurs og sikkerhetsopplæring Kommisjonen foreslår i kapittel 9.6.3 å utrede innføring av merverdiavgift på kommersielle kurs og idrettstilbud. I dag er slik undervisning unntatt fra merverdiavgift (merverdiavgiftsloven § 3-5).

Flere av våre medlemsvirksomheter rapporterer at synet på en eventuell merverdiavgiftsplikt er todelt, da våre medlemmer har svært ulike forretningsmodeller. På den ene siden opplever kapitalintensive selskaper med store investeringer i utstyr og lokaler at dagens unntak innebærer et tap, da de mangler fradragsrett for inngående merverdiavgift på sine innkjøp. For disse kan avgiftsplikt oppleves fordelaktig.

På den annen side har vi mange virksomheter med lave driftskostnader, som for eksempel frittstående instruktører som selger egen tid. For disse bedriftene er merverdiavgift i all hovedsak en ren kostnad som må veltes over på kunden. For privatpersoner, enkeltpersonforetak utenfor MVA-registeret, og frivillige organisasjoner betyr dette at sikkerhetskurs over natten blir 25 prosent dyrere.

NOORSI vurderer at nettopp denne prisøkningen for sluttbrukerne er forslagets store svakhet. Når terskelen og prisen for å ta kurs øker, vil etterspørselen etter ikke-lovpålagt sikkerhetsopplæring reduseres. Mindre opplæring innen maskinbruk, varme arbeider og HMS medfører en proporsjonal økning i risiko for personskader, ulykker og tap av liv i ulykkesutsatte bransjer. Å ofre ulykkesforebyggende opplæring for å oppnå et bredere skattegrunnlag, vil trekke samfunnet i gal retning. Videre vil en slik omlegging medføre en alvorlig konkurransevridning mellom private og offentlige/ideelle opplæringsaktører dersom sistnevnte forblir fritatt.

4. Administrative byrder og praktisk gjennomførbarhet

Kommisjonen foreslår (kapittel 9.6.2) en overgang fra to til én redusert merverdiavgiftssats ved å øke lav sats fra 12 til 15 prosent. Flere av NOORSIs medlemmer leverer desentralisert opplæring, der instruktører reiser ut til kunden for å lære opp personell på deres eget arbeidsutstyr. En økning i satsen for reise og overnatting vil direkte fordyre kursleveransene i distriktene.

Vi stiller oss positive til forenkling av regelverket, men forutsetter at de praktiske konsekvensene for opplæringsvirksomhetene utredes nærmere. Høringen mangler en vurdering av hvordan avgrensningen mellom avgiftspliktige og avgiftsunntatte tjenester skal håndteres praktisk i en overgangsfase for virksomheter som leverer sammensatte pakker med kurs og sertifisering.

5. Oppsummering og anbefalinger

NOORSIs faglige vurdering er at sikkerhetsopplæring er en investering i liv og helse, og ikke et ordinært forbruksgode. Våre anbefalinger til Finansdepartementet er som følger:

- **Primærkrav:** NOORSI krever at avgiftsunntaket for kurs og sikkerhetsopplæring vurderes grundig før det gjøres endringer. Grunnet konsekvensene dette vil ha for samfunnssikkerhet og menneskeliv.

- Subsidiært, dersom departementet likevel går videre med forslaget, krever NOORSI at:
- Det gjennomføres en særskilt konsekvensutredning av virkningene for samfunnssikkerhet, tap av liv og nullvisjonen før et eventuelt forslag fremmes for Stortinget.
- Det utredes en lav sats for sikkerhets- og HMS-opplæring for å dempe prisøkningen for privatpersoner og andre aktører uten fradragsrett.
- Det etableres en krystallklar avgrensning mellom lovpålagt, yrkesrettet og kommersiell opplæring, støttet av en ordning med bindende forhåndsavklaringer for kursleverandører.
- Det innføres en overgangsordning med rimelig frist for kurs og langsiktige opplæringsavtaler inngått før regelendringen.
- Det etableres kompenserende tiltak for å forhindre konkurransevidning dersom offentlige og ideelle aktører forblir fritatt for avgift.

NOORSI står gjerne til disposisjon dersom Finansdepartementet ønsker en utdyping av våre innspill.

Med vennlig hilsen

Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompentanse

Alle svar må gjennom ei manuell godkjenning før dei kan visast på regjeringa.no.